

ΔΙΑΛΟΓΟΣ Γ'.

ΛΕΥΚΟΥ ΚΑΙ ΚΟΚΚΙΝΟΥ.

(Μετὰ τὴν ἔφοδον ἐναντίον τοῦ Καταστήματος τοῦ Συλλόγου «Ἀδελφότης», γενομένην τὴν 6ην Δεκεμβρίου.)

ΛΕΥΚΟΣ.—Πῶς τὰ ἐπέρχες λοιπὸν μὲ τὸν Ρῶμα σου ; ἐσυμφωνήσατε; ἀλλὰ τί ἔχεις; σὲ βλέπω ταραγμένον!

ΚΟΚΚΙΝΟΣ.—Μὴ μοῦ λές τίποτα· δὲν εἶμαι πλέον κοκκινός, εἶμαι λευκός περισσότερον ἀπὸ σέ, ἔχετε δίκαιον εἰς ὅσα λέγετε.

ΛΕΥΚ. Δὲν σοῦ τὰ ἔλεγα ὅτι ὁ Ρῶμας δὲν ἀλλάζει γνώμην καὶ διαγωγὴν; Ἐχει πωλήσει τὴν ψῆφόν του εἰς τὸν Κουμουνδοῦρον, δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ ὀπίσω.

ΚΟΚ. Δὲν εἶμαι συγχισμένος διὰ ἐκεῖνα τὰ ὅποια εἶπομεν προτῆτερα, εἶναι ἄλλα καινούρια τὰ ὅποια μὲ ἔκαμαν νὰ ἔβγω ἀπὸ τὰ ῥοῦγά μου καὶ διὰ τὰ ὅποια σοῦ λέγω ὅτι ἀπὸ σήμερον εἶμαι καὶ θὰ ἦμαι λευκός πολὺ χειρότερος ἀπὸ Σέ.

ΛΕΥ. Τί τρέχει;

ΚΟΚ. Λοιπὸν δὲν ἔμαθες τὴν ἐπίδειξιν μὲ τὰ δικάνουλα καὶ μὲ τὰς καραμπίναις, τὴν ἔφοδον εἰς τὸν πολιτικὸν Σύλλογον τῆς «Ἀδελφότητος» καὶ τοὺς φόνους ὅπου ἀκολούθησαν;

ΛΕΥΚ. Δὲν ἔξυρῶ τίποτα· κάμε μου τὴν χάριν πέσμουτα.

ΚΟΚ. Ἐκαμαν οἱ ὑπουργικοὶ ὑποψήριοι, δηλαδὴ οἱ Ρωμιάνοι, τὸν γύρον τῶν Βουνῶν. Δύο ἡμέραις πρὶν νὰ καταίθουν εἰς τὸν κάμπον, εἰδοποίησαν τοὺς φίλους των ἀπὸ τὰ διάφορα χωρία νὰ μαζωθοῦν μὲ δίκανα καὶ καραμπίναις εἰς τὴν ἄκρην τῆς χώρας εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον τοῦ Πετρούτζου, ὅπου ἐκεῖ ἤθελε φθάσουν μὲ τὰς ἀμαξίας οἱ Ρωμιάνοι ἐρχόμενοι ἀπὸ τὴν Λιθακίαν. Ὅταν ἐκεῖ ἐφθασαν οἱ

Ρωμιάνοι, τοὺς ἐπερικύκλωσαν οἱ ὀπλοφόροι τῶν διαφόρων χωρίων ὅπου ἦσαν περισσότεροι ἀπὸ τοὺς διακοσίους, καὶ ἐκεῖθεν μὲ τὴν ἀρχὴν ἐγύρισαν ὅλην τὴν πύλινον πορτοκίαν, πρὸς τὰς ἀδικίας μὲ τὰ δίκανα καὶ μὲ τὰς καραμπίναις, πρὸς τὰς ἀλλοτρίων καὶ ὑβρίζοντες μὲ αἰσχροὺς λέξεις, ἀνὰ οἰκογενεὰς καὶ σπῆτια τῶν ἀντιπολιτευομένων τὰ ὅποια ἀπαντοῦσαν ἐμπρὸς των. Ἐπειτα ἔστρωσαν ἐπιδεικτικῶς

ἐπέρχοντες, χωρὶς νὰ ᾔνῃ ὁ δρόμος των, ἀπὸ τῆς Στάσης τῆς «Ἀδελφότητος» καὶ τῆς

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΙΟΝ

της Δημαρχίας και εμπρός εις τὰ δύο αὐτὰ Καταστήματα ἔδωσαν και ἐπῆραν ἐνῶ ὁ Διμενάρχης ἐκανονοβολοῦσε μὲ δύο κανόνια. Φθάνοντας εἰς τοῦ Ρώμα εὐγῆκε εἰς τὴν ταράτξαν ὁ παῖδος και ἔπειτα ὁ Μινῶτος και καυχώμενοι διὰ τὴν μεγάλην τάχα ὑποδοχὴν ὅπου ἔλαβον εἰς τὰ βου- νὰ, εἶπαν ὅτι οὗτοι εὐγῆκαν νὰ πολεμήσουν τὸ μονοπώ- λιον, και διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἡ πεντάδα τοῦ Ρώ- μα, και οἱ ἐκλογεῖς πρέπει νὰ ψηφίσουν ἢ και τοὺς πέντε τοῦ Ρώμα ἢ κανένα, ὅτι χρεῖα δὲν ἔχουν ἀπὸ ψήφους που- λημένους Λομβαρδιανούς οἱ ὅποιοι ἂν πέσουν εἰς τὴν κάλ- πην τους θὰ τὴν μαγαρίσουν και ἐτελειώσαν μὲ τὸ «Ζήτω ἡ πεντάδα τοῦ Ρώμα». Ἐπειτα οἱ ἀρματοῦχοι ἐξακολού- θησαν νὰ γυρίζουν ἕως τὰ μεσάνυκτα ὅλην τὴν χώραν κά- μωντας ὅσα σοῦ προεῖπα. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐσύγχισε πολὺ τὸν κόσμον και τοὺς φρόνιμους ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς κόκκινους· διότι ὁ καθένας εἶπε· ποῖα χρεῖαν εἶχαν οἱ Ρωμιῶνοι νὰ κουβαλήσουν τόσους ὀπλισμένους μεθυσμένους και νὰ κά- μουν τόσας προσβολὰς; ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἐμποροῦσε νὰ δώσῃ αἰτίαν εἰς μεγάλα δυστυχήματα; ἂν οἱ ἀντίθετοι προσ- βαλλόμενοι και προκαλούμενοι τοιοῦτοτρόπως, μὴνύσουν και αὐτοὶ εἰς τὰ χωρὶα και ἐμβάσουν, τὸ ὅποῖον τοὺς εἴ- ναι πολὺ εὐχολον, ἄλλους τόσους ἢ και περισσότερους ὀπι- σμένους μὲ δίκανα και καραμπίναις, ποῦ θὰ εὐρεθῶμεν; θὰ μᾶς βάλουν λοιπὸν οἱ Ρώμηδες νὰ σκοτωθῶμεν μεταξὺ μας, νὰ χύσωμεν αἷμα ζακυθινὸ, ἀφοῦ καυχῶνται ὅτι δὲν ἠθέλη- σαν νὰ χύσουν αἷμα τούρκικο; και διατί νὰ σκοτωθῶμεν; διὰ νὰ πάρουν τὴν ψευδοφορίαν; ἀλλὰ αὐτοὶ λέγουν ὅτι παν- τοῦ θὰ ψηφισθῇ ἡ πεντάδα των μὲ μεγάλην πλειονοψηφίαν. Ποιους νὰ βάλουμε νὰ σκοτωθοῦν μεταξὺ τους; Ἀδελφὸν μὲ ἀδελφὸν, πατέρα μὲ παιδὶ και παιδὶ μὲ πατέρα; δὲν εἶναι πολλοὶ ἀδελφοὶ ὅπου ὁ ἕνας εἶναι κόκκινος και ὁ ἄλ- λος λευκός; δὲν εἶναι πατέρες ὅπου ἀνήκουν εἰς ἐσᾶς και σᾶς ἀκολουθοῦν εἰς τὰς ἐπιδειξείας, ἐνῶ τὰ παιδιὰ των ἀ- νήκουν εἰς ἡμᾶς και μᾶς ἀκολουθοῦσι; και ἂν μία φορὰ ἀρ- χίσῃ ὁ σκοτομὸς ποῦ και τότε θὰ σταματήσῃ; ἐνῶ τοιαῦτα ἐσκέπτετο ὁ κάθε φρόνιμος, ἐσχεδιάζετο εἰς τὸ σάλωνι νὰ προσβάλουν τὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν τὸν Σύλλογον και νὰ ὑπάγουν οἱ ἐνοπλοὶ νὰ περάσουν πέρα-πέρα ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην εἰς τὴν ἄλλην ἐμβαίνοντας ἀπὸ τὴν θύραν τῆς ἐμβασίας και εὐγαίνοντας ἀπὸ τὴν ἄλλην, ὁ δὲ παῖδος ἀναδέχθη νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸς τὴν ἔφοδον.

ΛΕΙ. Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ παῖδος; τὸν εἶπες και πάλιν.
ΚΟΚ. Ἐτῆζ ὀνομάζουν τώρα οἱ σκουτελάδες τὸν Ντιντῆζ.
Τὴν ἄλλην ἡμέραν Κυριακὴν, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἦτον ἡ ἐκφορὰ τοῦ λειψάνου τοῦ μακαρίτου Κουτζογιαν-
νοῦ ἀπὸ τῆς ἐκείνης ἄλλῃ ἡ χώρα κόκκινοι και λευκοί

νος και ὑπέσχετο ὅπως θὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τὴν κοινω- νίαν. Ἀκολουθοῦσαν λοιπὸν και οἱ Ρώμηδες μὲ τοὺς ὑ- πουργικοὺς ὑποψήφιους και ἐπῆγαν ἕως τὸ Νεκροταφεῖον. Γυρίζοντας ἀπλωσαν μία κόκκινη σημαίαν και ἀπὸ πίσω οἱ ὑπουργικοὶ ὑποψήφιοι, και οἱ ἄλλοι ἀσκηκόντες εἰς τὸν ὦμον ταῖς καραμπίναις και τὰ δίκανα, διὰ νὰ δείξουν τὸν σεβασμὸν των εἰς τὸν τάφον ὅπου πρὸ ὀλίγου εἶχε ἀνοι- χθῇ, ἐγύρισαν εἰς τὴν χώραν μὲ οὔρα και γιούχα και βρυσιαῖς κατὰ τὴν περίστασιν. Ἐπῆραν τὸν θαλάσσιον δρόμον και φθάνοντας εἰς τὴν Δημαρχίαν οἱ προπορευόμενοι μὲ τὴν ση- μαίαν ἐστράφησαν δυτικῶς διὰ νὰ ὑπάγουν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ρώμα, ἀλλὰ ὁ παῖδος ἔσπευε δυνατὴν φωνὴν και εἶπεν «ὅποιος μὲ ἀγαπᾷ ἄς μὲ ἀκολουθήσῃ» και ἐκίνησε ἀρκετικῶς κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν εἴσοδον τοῦ Συλλόγου ἀκο- λουθούμενος ἀπὸ τοὺς ἐνόπλους χωρικοὺς και ἀπὸ τὴν ἄλλην ἐπιδείξιν και συνοδευόμενος ἀπὸ ἀπόσπασμα ὁκτώ ἡ δέκα χωροφυλάκων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ευχακήη και μὲ τοὺς ἐντοπίους χωροφύλακας Νικολ. Θεδόσην, Σέλληναν Μαρούδα Σταμ. Ρώτα και ἄλλους. Ἐπερπατοῦσαν μὲ βῆμα ὁδοιπορι- κὸν και μὲ οὔρα και γιούχα ὡς νὰ εἶχαν νὰ δώσουν τὴν ἔφοδον εἰς τούρκικο φρούριον. Ὅταν ἐπλησίασαν 15 ἕως 20 βήματα πρὸς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου τοῦ Συλλόγου εὐγῆκε ἕνας τοῦ Συλλόγου ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν και ἐφώναζε πρὸς τοὺς ἐφορμῶντας «ὀπίσω, ὀπίσω, δὲν θὰ ὑποφέρωμεν πλέον ἄλ- » λην προσβολὴν, ὀπίσω μὴν προχωρήσετε βῆμα, θὰ χα- θῇτε και ἐσεῖς και ἐμεῖς». Εἰς ἀπάντησιν, ἀκούσθησαν τρεῖς πυροβολισμοὶ ἀπὸ τὴν πλατεῖαν. Ἄλλοι λέγουν ὅτι οἱ πυροβολισμοὶ οὗτοι ἐρρίφθησαν ἀπὸ χωροφύλακας, ἄλ- λοι δὲ ὅτι ἐρρίφθησαν ἀπὸ τοὺς ὀπλοφόρους τοῦ Ρώμα. Γεγονὸς τὸ ὅποῖον μαρτυροῦν οἱ πλέον ἀξιοπίστοι μάρτυ- ρες εἶναι ὅτι οὗτοι οἱ τρεῖς πρῶτοι πυροβολισμοὶ εὐγῆκαν ἀ- πὸ τὴν πλατεῖαν ὅχι ἀπὸ τὸν Σύλλογον. Μὲ τοὺς τρεῖς πρῶ- τους πυροβολισμοὺς ἀκούσθησαν και ἄλλοι. Τότε ἠκολού- θησε ὅτι πάντοτε ἀκολουθαίει εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ἡγουν τὸ ὅπου φύγει φύγει. Οἱ κόκκινοι λέγουν ὅτι οἱ δούτε- ροι ἐκεῖνοι πυροβολισμοὶ εὐγῆκαν ἀπὸ τὸν Σύλλογον, οἱ λευ- κοὶ λέγουν ὅτι και οἱ δεύτεροι πυροβολισμοὶ ἦσαν ἀπὸ τὴν πλατεῖαν, διότι λέγουν ὅτι ἐκεῖνοι ὅπου ἦσαν εἰς τὸν Σύλλο- γον, ἐὰν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶχαν κανένα πιστόλι ἀπάνω τους τὸ ἐκρατοῦσαν γεμάτο διὰ νὰ τὸ μεταχειρισθῶν, ἂν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ρώμα ἤθελον προχωρήσει, ὡς ἐφαίνετο, νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ κατάστημα. Γεγονὸς ὁμῶς εἶναι ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ρώμα ὅπου ἦσαν στοιβασμένοι εἰς τὴν πλατεῖαν ἐμπροστὰ εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Συλλόγου εἰς ἀπόστασιν 15 ἢ 20 βημάτων, κανένας οὔτε ἐφρονεῦθη οὔτε ἐπληγώθη και μὰ τὸ νὰ καίποιος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ρώμα ἤθελε ματωθῇ ἂν ἐκεῖνοι ὅπου ἦσαν εἰς τὸν Σύλλογον

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ Ἀθηνῶν

ἤθελαν ἀδειάσῃ τὰ πιστόλια τῶν διευθύνοντάς τα εἰς τὸ σωρὸς εἰς ἀπόστασιν 15-20 βημάτων. Ἄλλο γεγονός ἀκόμη εἶναι ὅτι ἐὼς εἰς τὴν στιγμήν ταύτην ὁποῦ σοῦ περιγράφω ἡ πλατεῖα ἀδειασε, οἱ ἄνθρωποι ἐσκόρπισαν χωρὶς κανόνος νὰ μάτωσιν ἢ μύτη. Ἀδειασε ἡ πλατεῖα, κίνδυνος συγκρούσεως δὲν ὑπῆρχε πλέον. Τότες ὅμως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὀπλοφόρους τοῦ Ρώμα ἐτοποθετήθησαν ποῖος ὀπίσω ἀπὸ τὰ φανάρια τῆς πλατείας ὁποῦ εἶναι ἄντικρυ εἰς τὸν Σύλλογον, ποῖος εἰς ταῖς κολόνας τῆς Μοιραρχίας ἢ τοῦ σπητιοῦ τοῦ Ρώμα ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐκατέβησαν καὶ ἄλλοι μὲ δίκανα καὶ καραμπίναις καὶ ἐπιασαν ἐκεῖ μετερίζια, τοποθετούμενοι εἰς γραμμὴν μὲ χωροφύλακας ὁποῦ ἀρματωμένοι μὲ ὅπλα Γκρᾶ εὐγῆκαν ἀπὸ τὴν Μοιράρχιαν ἐνώπιον τοῦ Μοιράρχου καὶ ἄλλοι ἐταμπουρώθησαν ἄλλου. Ὁ Ἐνωματάρχης Εὐγκάκης μὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁποῦ ὠδηγοῦσε, ἔτρεξε νὰ πιάσῃ ταῖς κολόνας τῆς Δημαρχίας, ἀλλὰ ὁ Δημαστυνόμος ἐκεῖ εὐρισκόμενος τὸν υποχρέωσε νὰ φύγῃ, καὶ ἓνας μόνος ἀπὸ τοὺς χωροφύλακας του ἐπρόφθασε νὰ ταμπουρωθῇ ἀπὸ ὀπίσω ἀπὸ μία κολώναν καὶ ἀδειασε τὸ ὄπλον του Γκρᾶ κατὰ τοῦ καταστήματος. Ὁ Εὐγκάκης καὶ τὸ ἀπόσπασμά του ἀφοῦ δὲν ἐμπόρεσε νὰ ταμπουρωθῇ εἰς ταῖς κολόνας τῆς Δημαρχίας, ἐτοποθετήθηκε ἄλλου καὶ τότε ἄρχισε ἀπὸ τὴν Μοιραρχίαν, ἀπὸ ταῖς κολόνας τοῦ σπητιοῦ τοῦ Ρώμα, ἀπὸ τὰ μέρη ὁποῦ ἐτοποθετήθη ὁ Εὐγκάκης πυκνὴ φωτιά ἐναντίον τοῦ Καζίου. Ὁ παῖδος ὁποῦ, καθὼς σοῦ εἶπα, ἐταμπουρώθη ὀπίσω ἀπὸ τὴν κολώναν ἑνὸς φαναριοῦ ἐπυροβολοῦσε ἐκείθεν ἐναντίον τοῦ Καζίου μὲ τὸ ρεβόλβερ. Ὅταν ὁ Εὐγκάκης ἐδιάταξε τοὺς χωροφύλακούς του νὰ κάμουν φωτιά ἐναντίον τοῦ καταστήματος, κάποιοι ἀπὸ τοὺς χωροφύλακας δὲν ὑπήκουσαν νὰ τραβήξουν. Τότε ὁ Εὐγκάκης ἐπῆρε τὸ ὄπλον ἑνὸς ἀπ' αὐτοὺς καὶ τὴν φουσκοθήκην του καὶ ἐπυροβολοῦσεν ἕως ὁποῦ εὕρισκε φουσέκια. Εἰς τὸν πυροβολισμόν αὐτὸν ἐφανεύθη ἀπὸ σφαῖρα Γκρᾶ, δηλαδὴ χωροφύλακος, ὁ Βρετὸς Μαρούδας ἐνῶ ἐκάθητο μέσα εἰς τὸ κατάστημα. Ἐξεφύχσεν εἰς τὴν στιγμήν, τὸσον ὁποῦ ὅσοι ἦσαν πλησίον του ἐνόμισαν ὅτι τοῦ ἦλθε λιγούρα.

ΛΕΥΚ. Ποῖος Μαρούδας; ὁ παντοπώλης ἀπὸ χωρίον Κοιλιωμένον, ὁποῦ ἔχει παντοπωλεῖον εἰς τὸν ἅγιον Βασίλειον; ΚΟΚ. Ναι, καὶ ἄρσεν γυναῖκα ἐγκαστρωμένην καὶ ἀνήλικον ὄρφανόν, ὁποῦ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐκτρωμένου ἐπερίμεναν νὰ ζήσουν.

ΛΕΥΚ. Καὶ ὅμως ἐνθυμοῦμαι ὅτι ὁ ταλαίπωρος αὐτὸς Μαρούδας ἐξεσχίζετο διὰ τοὺς Ρώμηδες τότες εἰς τὸ ἀνακάντωμα, καὶ ἔκαμε πολλοὺς καὶ ἐψήφισαν τὸν Ρώμαν.

ΚΟΚ. Καὶ τὸν ἀντάμειψαν τώρα μὲ μεγάλῃν σφαῖρα Γκρᾶ, διὰ τὸ σφαίριδιον τὸ ὅποιον τοὺς ἔδωκε εἰς τὸ ὅ-

ποιον ἐκάλπης των. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μαρούδαν, ἄλλη σφαῖρα ἐκατακύντριψεν εἰς τὸν ἄγκωνα τὸ δεξιὸν χεῖρ ἑνὸς ὠδεκαετοῦς ὑπηρετοῦ τοῦ καταστήματος καὶ κατὰ τοὺς ἱατροὺς πρέπει νὰ τοῦ κόψουν τὸ χεῖρ, ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν θὰ τρέξῃ κίνδυνον πολὺν ἢ ζωὴν του. Ταλαίπωρον ἄθωον παιδί, τὸ ὅποιον ὑπηρετοῦσεν ἐκεῖ μέσα διὰ νὰ κερδίσῃ τὸ ψωμί του! τί κακὸ ἔκαμεν εἰς τοὺς Ρώμηδες αὐτὸ ἢ οἱ γονεῖς του; καὶ ἂν ἀφοῦ τοῦ κόψουν τὸ χεῖρ γλυτώσῃ τὴν ζωὴν του, πῶς θὰ ἐμπορέσῃ νὰ ζήσῃ φτωχὸ παιδί μὲ ἓνα χεῖρ; Ἄλλοι δὲν ἐφρονεύθησαν οὔτε ἐπληρώθησαν ἀπὸ τοὺς συνδρομητὰς τοῦ Συλλόγου, διότι ἦσαν τραβισμένοι ἀπὸ μέσα, προσμένοντες νὰ υπερασπίσουν τὴν εἴσοδον τοῦ Καταστήματος, ἂν οἱ ἀπέξω ἐπροχωροῦσαν διὰ νὰ ἐμβουν. Ἀλλὰ τὰ ἐπιπλά καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ Καταστήματος μέσα καὶ ἐξω εἶναι γεμάτοι ἀπὸ τρύπες καὶ σφαίρας τῶν ὀπλων τῆς χωροφυλακῆς. Ὅποτε ὑπάγης καὶ σὺ εἰς τὴν χώρα πέρασε ἀπὸ τὸν Σύλλογον τῆς «Ἀδελφότητος» διὰ νὰ ἰδῇς τὰ ἀποτελέσματα τῆς διοικήσεως τοῦ τόπου μας ἀποκάτω ἀπὸ τοὺς Ρώμηδες μὲ κυβέρνησιν Κουμουνδούρου, καὶ θὰ μὲ δικαιώσῃς τότες, εἰς αὐτὸ ὁποῦ σοῦ εἶπα, ὅτι δὲν εἶμαι πλέον Κόκκινος ἀλλὰ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἦμαι Λευκὸς φανατικώτερος ἀπὸ ἐσέ.

ΛΕΥΚ. Ἀποδείχεται καὶ πάλιν ὅτι οἱ Ρώμηδες εἶναι καὶ θὰ ἦναι πάντοτε οἱ ἴδιοι. Τὰ ἴδια ἔκαμαν ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια ἔτση καὶ τότες, ὅταν προετοιμάζοντο αἱ ἐκλογαὶ τῆς δεκάτης Ἰονίου Βουλῆς, μεταξύ εἰς τὰ ἄλλα ἀνδραγαθμάτων των, ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον καὶ ἔκαμαν ἐφόδους εἰς τὰ καταστήματα καὶ εἰς τοὺς πολιτικούς Συλλόγους. Ἐχρῆς ἀκούσῃ πολλαῖς φοραῖς τὴν ἱστορίαν τοῦ Καζίου τοῦ Ἀμμου. Αὐτὰ ὅμως ὁποῦ μοῦ διηγήθηκες εἶναι χειρότερα παρὰ ποτὲ, καὶ ὁ Κουμουνδούρος ἔβαλε μὲ αὐτὰ εἰς τὸ κεφάλι του ἓνα νέον στεφάνι, καὶ οἱ Ρώμηδες νέαν βούλα εἰς τὸ μέτωπον. Ἀπεφάσισαν νὰ περάσουν καὶ ἕως τώρα ἀπέρασαν τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ἐκλογῶν τοῦ 1874. Τότες ἔβαλαν τοὺς χωροφύλακας εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας καὶ δὲν μᾶς ἄφησαν νὰ ψηφίσωμεν, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐσκότωσαν, τώρα ὅμως κάμνουν καὶ τοῦτο. Ἀλλὰ εἰπέ μου εἰς ποῖαν κατάστασιν εἶνε ἡ χώρα; θὰ ἦνε βέβαια ἀνωκάντω;

ΚΟΚ. Ἐμπορεῖς νὰ τὸ φαντασθῇς. Ὁ κόσμος εἶναι πολὺ ἐρεθισμένος μὲ τὴν διαγωγὴν τῶν Ἀρχῶν, καὶ πρὸ πάντων μὲ τὴν διαγωγὴν τοῦ Νομάρχου. Βλέπει ὁ Νομάρχης ὅτι ὁ ἔλεος πάντων ἄρχισε νὰ χύνεται αἷμα, καὶ ἀντὶ τούτου ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐκείνην, κάνένα κίνημα δὲν ἔκαμε διὰ νὰ ἀφῇ εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάρχει ἐξουσία εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Ὅλα ἄφῃς εἰς τὰ χεῖρα τῶν Ρωμιάνων, πρὸ πάντων τοῦ Κουμουνδούρου, ἐνῶ ἔφθανε μία ἀπλὴ διαταγὴ του διὰ νὰ φέρῃ τὴν ἡσυχίαν. Καὶ ἐπειτα ἀπὸ τὰ ἑξῆς ἐκείνην.

εἰς τὸν Σύλλογον, ἐξακολουθοῦν νὰ περιφέρωνται ὑπὸ τῷ
τοῦ Ρώμα ἀπὸ τριάντα ἕως σαράντα μὲ δίκανα καὶ
ραμβίναις εἰς τοὺς ὤμους, ἐξακολουθοῦν νὰ κουβαλοῦν
εἰς τὸ σπήτι τοῦ Ρώμα καὶ εἰς ἄλλα σπήτια Ρωμιάνικα
δερμάτια τὰ τουφέκια μέσα εἰς καρδόσις καὶ ἐμπρὸς εἰς
τὰ μάτια ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ ὁ Νομάρχης μόνον δὲν τὰ
βλέπει. Θὰ ἴδωμεν ποῖαν δικαιολόγησιν θὰ προτείνῃ εἰς τὴν
κατηγορίαν ὅπου θέβαια θὰ τοῦ γίνῃ, ὅτι εἰς ὅλα αὐτὰ
εἶναι ἡθικὸς αὐτουργὸς καὶ συνεργός. Διὰ γὰρ λάβης μίαν
ιδέαν εἰς ποῖαν κατάστασιν εὐρίσκεται ἡ χώρα, σοῦ λέγω
τοῦτο μόνον. Ἦτον ὦρα δεκάτῃ τῆς νυκτὸς τῆς 6.ης Δεβρί-
ου, ὅτε διέβηκεν ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀπὸ τῆς Πλατείας τοῦ
Γεωργίου πορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν του. Αἰφνης εὐρέθη
ἐν τῇ μέσῃ πυροβολισμῶν ἐξερχομένων ἀπὸ τοῦ στρατῶνος
τῆς Μοιραρχίας. Οἱ χωροφύλακες ἐπυροβόλουν κατὰ τοῦ
στρατῶνος καὶ τῆς οἰκίας τοῦ Ρώμα, διὰ νὰ φανῇ ὅτι ἐκεῖ
ἐρρίφθησαν σφαῖραι ἀπὸ τὴν Δημαρχίαν καὶ ἀπὸ τὸν Σύλ-
λογον. Πυροβολισμοὺς ἀκούωντας ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ μὴ
δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τί τρέχει, διότι οὔτε θόρυβον ἤκουε
οὔτε συμπλοκὴν ἢ ἀνθρώπους ἐβλεπε, κατέφυγε εἰς τὸ
κατάστημα τῆς Δημαρχίας, καὶ ὅταν ἔπαυσαν οἱ πυροβο-
λισμοί, παρέλαβε μαζὺ τοῦ ἀστυνομικοῦ κλητῆρας διὰ
νὰ τὸν συνοδεύσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὁ παῖδος τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀπὸ τὴν ἐφοδὸν τοῦ κα-
ταστήματος ἐπαρουσίασε κατηγορίαν ἐναντίον τοῦ Δημάρχου
Καρρέρη, τοῦ Ἀστυνομίου, τῆς Ἐφορίας τῆς Λέσχης, τοῦ
Λομβάρδου καὶ ἄλλων, λέγωντας ὅτι αὐτοί, ἐφ' αὐτὸς
(ὁ Παῖδος) ἀπερνοῦσε μὲ φίλους του ἀπὸ τὸν δημόσιον
δρόμον, ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὴν Λέσχην, τὸν ἐπυροβόλησαν
διὰ νὰ τὸν φονεύσουν, τοῦ ἔρριψαν ἐπάνω του καὶ ἐπάνω
εἰς τοὺς φίλους του πενήντα ἢ ἐξήντα πυροβολισμοὺς μὲ
δίκανα καὶ καραμπίναις, εἰς ἀπόστασιν 15—20 βημάτων,
ὅτι αἱ σφαῖραι ἐπέρασαν ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, ἀλλὰ
δὲν ἐπληγώθη οὔτε αὐτὸς, οὔτε κανένας ἀπὸ τοὺς συντρόφους
του, ὥστε πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ παῖδος καὶ ὅ-
λοι οἱ συντρόφοι του, ὅπου ἔκαναν ἐπίδειξιν καὶ ἦσαν σω-
ρειασμένοι, εἶχαν ὅλοι ἐπάνω τους «τίμια ξύλα» καὶ αἱ
σφαῖραι δὲν τοὺς ἔγγιζαν, καθότι 50 ἢ 60 πυροβολισμοί μὲ
δίκανα καὶ καραμπίναις ἐπάνω εἰς τὸν σῶμα καὶ εἰς ἀ-
ποστάσιν 15 ἢ 20 βημάτων, καὶ ἀπὸ τυφλοῦ ἂν ἐρρίπτοντο,
ἦτον τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον νὰ μὴ σκοτώσῃ καὶ πλη-
γώσῃ πολλοὺς. Καὶ αὐτὰ τοῦ παιδὸς, τὰ ἐπικύρωσε
ὁ Νομάρχης μὲ ἐπίσημον τηλεγράφημά του πρὸς τὴν Κυ-
βέρνησιν, διαβεβαιώνοντας ὅτι κάθε ἄλλη πληροφορία εἶνε
παρὰ τὰς ἀληθείας. Τὸ τηλεγράφημα τοῦτο τοῦ
Νομάρχου ἐδημοσίευσεν ὁ Κουμουνδούρος εἰς τὴν ἐφημερί-
δα τοῦ ἑαυτοῦ, ὥς νὰ ἴδῃ. τί θ' ἀπολογηθῇ ὁ

διὰ τὴν διαγωγὴν του, διὰ τὸ τηλεγράφημα τοῦτο
καὶ δι' ἄλλα ἀναιδῶς παραχαράττοντα τὴν ἀλήθειαν τη-
λεγραφήματά του, ὅταν τὸν προσκαλέσῃ τὸ Δικαστήριον,
ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ τὰ πράγματα θ' ἀποδείχθωσιν ὡς σοῦ τὰ
εἶπα, καὶ ἀρχίσῃ νὰ τοῦ εἴπῃ, πῶς ὀνομάζεσαι;
ΛΕΥΚ. Δὲν τοὺς ἔφθασε λοιπὸν ὅσα ἔκαμαν, ἀλλὰ καὶ ἔ-
βαλαν τὸν παῖδον νὰ κάμῃ κατηγορίας ἐναντίον τοῦ Δη-
μάρχου, τοῦ Λομβάρδου καὶ ἄλλων.

ΚΟΚ. Ναί, αὐτὸ ἦτο τὸ κύριον σχέδιον νὰ φυλακίσουν πρὸ
πάντων τὸν Λομβάρδον, καὶ ὅσους ἄλλους ἤθελε ἡμ-
πορέσουν ἀπὸ τοὺς ἀντιθέτους, καὶ ἐπὶ νὰ μείνουν ἡσυ-
χοὶ νὰ κάμουν τὴν ἐκλογὴν μόνον των, διότι ἄρχισαν νὰ
τὸ ἐννοῶσι, ὅτι ἂν ἡ ἐκλογὴ γίνῃ μὲ ἡσυχία θὰ τὴν ἔχουν
κακὰ. Παρόμοιο σχέδιο, μὲ ἄλλα περιστατικὰ ὑπαγόρευσαν
καὶ κατὰ τὰ 1874, ἀλλὰ καὶ τότε καὶ τώρα ἐλησιμόνησαν
ὅτι τοιαῦται προφυλακίσεις διὰ νὰ γένουν εἶνε ἀνάγκη
νὰ εὐρεθῶν Εἰσαγγελεῖς, Ἀνακριταί, καὶ δικαστικὰ συμ-
βούλια χωρὶς συνειδήσιν καὶ ἐντροπὴν τοῦ κόσμου τοιού-
τους Εἰσαγγελεῖς, τοιούτους Ἀνακριτὰς καὶ τοιαῦτα δι-
καστικὰ συμβούλια δὲν κατώρθωσεν ἀκόμη νὰ σχηματίσῃ
ὁ κουμουνδουρισμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἦρε μόνον τὴν περί-
στασιν ὁ παῖδος νὰ κάμῃ μίαν μάχην καὶ ἐφοδὸν, διότι
Ἀλέξανδρος ὀνομαζόμενος καὶ 18 χρόνων ἡλικίαν ἔχων, ἐ-
στοχάσθηκε ὅτι ἐμπορεῖται νὰ μιμηθῇ τὸν Μακεδόνα Ἀλέ-
ξανδρον, ὁ ὁποῖος εἰς τοιαύτην ἡλικίαν εἶχε κάμει πολ-
λὰς μάχας, καὶ κυριεύσει πόλεις καὶ φρούρια.

ΛΕΥΚ. Πάει καλὰ. Ἀλλὰ ποῦ θὰ καταντήσῃ ὁ τόπος μας,
ὅταν ἓνας παῖδος ἔχει εἰς τὰ χέρια του νὰ διευθύνῃ ὅ-
πως θέλει τὴν δύναμιν ἑνὸς κόμματος καὶ τὴν δύναμιν
τῆς ἐξουσίας;

ΚΟΚ. Ἐπειτα ἀπὸ τὰ συμβάντα τοῦ Συλλόγου αὐτὸ τὸ ἐ-
σκέφθηκα προητέρως σου. Αὐτὸ τὸ ἐσκέφθηκα καὶ τὸ σκέ-
πτεται ὁ κάθε φρόνιμος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς Κόκκινους, καὶ ἐ-
κείσθημεν ὅτι τὸ κόμμα μας θὰ κατασυντριφθῇ, καὶ ὁ τό-
πος μας, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἡμεῖς θὰ ζήσωμεν καὶ θ' ἀπο-
θνήσκωμεν, θὰ εὐρεθῇ κακὰ, ἂν μὲ τὴν ψήφον μας, εἰς τὴν ἐ-
κειμένην ἐκλογὴν, ὑποστηρίξωμεν τὸν Ροδέρτον καὶ τοὺς
συντρόφους του, τὸν Ροδέρτον, ὁ ὁποῖος παρουσιαζόμενος διὰ
τὴν ὁμιλήσῃ ἀπὸ τὴν ταράττσα εἰς τὸν κόσμον στέκει πρῶτα
καὶ ξεροκαταπίνει καὶ ξεροβήχει καὶ ἔπειτα λέγει μὲ ὄλην
τὴν ἐκείνην ἀποστολήν «προσμεῖνατε παρακαλῶ καὶ τώρα ἔρχεται
ἡ ἀνέμωσ μου (ὁ παῖδος) καὶ σὰς λέγει ὅτι ἤθελα νὰ σὰς
πῶ ἔγωγ» καὶ ὁ παῖδος παρουσιάζεται καὶ ὁμιλεῖ ὡς πραγ-
ματικὸς ἀρχηγὸς καὶ διευθυντὴς τοῦ κόμματος καὶ τοῦ τό-
που καὶ τῆς διοικήσεως ἐν γένει. Καὶ εἰς τὰς ἐπισκέψεις
καὶ ἐν τῇ ἐκλογῇ εἰς τὰ χωρία, ὁ παῖδος εἶνε ἐκεῖ

Ροβέρτον καὶ τοὺς συντρόφους του, εἶνε φανερόν ὅτι
ραδῶσωμεν τὸ κόμμα καὶ τὸν τόπον μας εἰς τὰ χέρια τοῦ
παίδου. Τὸ δῶμα τῆς 6 Δεκεμβρίου, ἡ ἐφοδος ἐναντίον
τοῦ συλλόγου, δείχνει εἰς τὸν καθένα ποῦ ἡ διεύθυνσις τοῦ
παίδου θὰ μᾶς φέρῃ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σκεφθῇ κάνας ἂν
θὰ προτιμήσῃ Κουμουνοῦρον ἢ ἀντιπολίτευσιν, δὲν πρέπει νὰ
λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἂν ἦνε Κόκκινος νὰ ψηφίσῃ Κόκκινους, καὶ ἂν
ἦνε Λευκὸς νὰ ψηφίσῃ Λευκοὺς, ἀλλὰ φθάνει νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι
ψηφίζοντας Ροβέρτον καὶ συντρόφους του παραδίδει τὸν τό-
πον του εἰς ἓνα παῖδον, διὰ νὰ εἰπῇ, καθὼς λέγω καὶ ἐγὼ
τώρα, κάλλιο νὰ πέσῃ τὸ χέρι μου παρὰ νὰ ψηφίσω Ροβέρτον
καὶ συντρόφους. Ἐκεῖνο δὲ ὅπου μ' ἔκαμε νὰ φύγω ἀπὸ αὐτοὺς
τοὺς ἀνθρώπους ὅχι μόνον μὲ φρίκην ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐ-
σχάτην ἀηδίαν, εἶναι ἐκεῖνα ὅπου ἔπειτα ἀπὸ τὰ συμβάντα
τῆς 5 καὶ 6 Δεκεμβρίου αὐθαδεύσαν νὰ δημοσιεύσουν εἰς
τὴν ἐφημερίδα των χωρὶς νὰ ἐντραποῦν. Οὔτε ταρχήν καμ-
μίαν ἔκαμν, γράφουσι, οὔτε πυροβολισμοὺς ἔτριψαν αὐτοί,
οὔτε κανονικαὶς ὁ λιμενάρχης (τὰς ὁποίας ἤκουσαν καὶ αὐτοὶ
οἱ ἐκ γενετῆς κωφοί) οὔτε τὸν Σύλλογον ἐπρόσβαλαν, οὔτε οἱ
χωροφύλακες ἐκινήθησαν. Τὸ νόστιμον δὲ εἶναι ὅπου φωνάζουν
ὅτι ὁ Λομβάρδος γυρεύει νὰ δωροδοκῇ τοὺς ἐκλογεῖς, καὶ
ὅτι πάντοτε μὲ χρήματα πέρνει τὰς ἐκλογάς, ποῖος; ὁ Λ ο μ-
β ᾶ ρ δ ο ς! Πῶς νὰ μὴ ἀηδιάσῃς; πῶς νὰ μείνης πλέον
πλησίον μὲ ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι ἔφθασαν εἰς τοιοῦτον βαθ-
μὸν ἀδιαντροπίας;

ΛΕΥΚ. Διατί παραξενεύεσαι εἰς αὐτά; εἶναι ἀποτελέσματα
τῆς θέσεώς των. Ἡ πόρνη ἢ γεμάτη ἀπὸ ἔλκη καὶ θου-
βῶνας, ὅταν ὁ ἀστυνόμος τῆς κάμνει τὴν ἐπιθεώρησιν, καὶ
ἐλέγχωντάς την διὰ τὴν ἐξαχρείωσίν της διατάσσει νὰ τὴν
φέρουν εἰς τὸ νοσοκομεῖον, φωνάζει ὅτι τὴν γειτόνισαν
καὶ ὅχι αὐτὴν πρέπει νὰ πάρουν, διότι αὐτὴ (ἡ πόρνη) εἶναι
ὅχι μόνον τιμημένη ἀλλὰ καὶ κορασίδα. Ἀλλὰ φθάνουν τὰ
λόγια; ἂν ὑπάγωμεν νὰ ἐνεργήσωμεν διὰ τὴν ἀντιπολίτευ-
σιν καὶ εἰπέ καὶ Σὺ μαζὶ μου, Ζήτω ἡ πεντάδα τῆς ἀν-
τιπολιτεύσεως.

ΚΟΚ. Ζήτω της. Κάτω οἱ Δολοφόνοι καὶ οἱ διαφθορεῖς.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 16 Δεκεμβρίου 1881.

νός καὶ ὑπέσχετο ὅς θὰ φανῇ γρήσιμος εἰς τὴν κοινῶ-
νίαν. Ἀχλὺς

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἐπειτα ἐστρίψαν ἐπιδεικτικῶς
ἐπέρασαν, χωρὶς νὰ ἦνε ὁ δρόμος των, ἀπὸ τῆς
τῆς «Ἀδελφότητος» καὶ

8

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΙΣΘΗΤΟΛΟΓΙΑ

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ